

एकात्मिक बाल विकास सेवा योजने अंतर्गत
राज्यातील अंगणवाडी सेविकांकरिता “पोषण भी
पढाई भी ” हा केंद्र पुरस्कृत प्रशिक्षण कार्यक्रम
राबविण्यास मान्यता देण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन
महिला व बाल विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: एबावि-२०२४/प्र.क्र.११३/का.६ (e-८१५९४३)
नवीन प्रशासन भवन, ३ रा मजला,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक :- ८ ऑक्टोबर, २०२४

संदर्भ :- १) केंद्र शासनाचे पत्र क्र. ICDS /१७/१/२०२३-ICDS Training, दि. १३.०३.२०२४.
२) केंद्र शासनाचे आदेश क्र. CD-II/१४/२/२०२४-CD-II, दि. २९.०३.२०२४.
३) म.व बा.वि. वि. शा. नि. क्र. एबावि-२०२४/प्र.क्र.६३/का.६, दि. ०८.०५.२०२४.
४) मुख्य सचिव यांचे अध्यक्षतेखालील उच्चस्तरीय समितीच्या दिनांक ०६.०९.२०२४ रोजीच्या
बैठकीचे इतिवृत्त.

प्रस्तावना:-

केंद्र शासनाच्या महिला व बाल विकास मंत्रालयामार्फत “पोषण भी पढाई भी” हा उपक्रम सन
२०२३-२४ ते २०२५-२६ याप्रमाणे ३ वर्षात राबविण्याबाबत निर्देश आहेत. या कार्यक्रमाकरिता केंद्र व राज्य
हिश्याचे प्रमाण ६०:४० असे आहे. हा उपक्रम अंगणवाडीतील शिक्षण आणि पोषण याचा दर्जा वाढविण्यासाठी
उपयुक्त ठरणार आहे. सदर कार्यक्रमांतर्गत मास्टर ट्रेनर्स मार्फत अंगणवाडी सेविकांना प्रशिक्षण देण्यात
येणार आहे. त्यास अनुसरून राज्यात “पोषण भी -पढाई भी” प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविण्यास मान्यता
देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

एकात्मिक बाल विकास सेवा योजनेमधील केंद्र पुरस्कृत “पोषण भी - पढाई भी” हा प्रशिक्षण
कार्यक्रम राज्यात राबविण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

२. अंगणवाडी सेविकांच्या प्रशिक्षणाकरिता केंद्र शासनाने विहित केलेल्या रकमेच्या मर्यादेत खर्च
करण्याची व केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविण्याची दक्षता आयुक्त,
एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना यांनी घ्यावी. त्यानुसार सदर कार्यक्रमांतर्गत अंगणवाडी सेविकांना
प्रशिक्षण देण्यासंदर्भातील आराखडा आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना यांनी शासनास सादर
करावा व शासन मान्यतेनंतर या प्रशिक्षण कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करण्यात यावी. तदनंतर आयुक्त,
एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, नवी मुंबई यांनी सदर कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणी संदर्भात आवश्यक
त्या सूचना सर्व क्षेत्रीय यंत्रणांना त्यांचे स्तरावरून निर्गमित कराव्यात.

३. प्रस्तुत प्रयोजनांकरिता येणारा खर्च हा केंद्र हिस्सा (६०%) व त्यास समरूप राज्य हिस्सा (४०%) या
संबंधित लेखाशीर्षाखाली उपलब्ध करून देण्यात येणा-या तरतुदीमधून भागविण्यात यावा.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४१००८१५०००४७३३० आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(वि. रा. ठाकूर)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. मुख्यमंत्री महोदयांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- २) मा. उपमुख्यमंत्री (गृह) महोदयांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ३) मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त) महोदयांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ४) मा.मंत्री, महिला व बाल विकास यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ५) मा. मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई,
- ६) आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, रायगड भवन, नवी मुंबई,
- ७) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई,
- ८) महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता) / (लेखा परिक्षा), मुंबई / नागपूर,
- ९) सर्व जिल्हाधिकारी,
- १०) सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद,
- ११) सर्व विभागीय उपायुक्त (महिला व बाल विकास),
- १२) सर्व जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी (म व बा. वि.), जिल्हा परिषद,
- १३) सर्व बाल विकास प्रकल्प अधिकारी (ग्रामीण / आदिवासी / नागरी),
- १४) निवड नस्ती -का-६.